ESMÂU'L-HUSNÂ ŞERHİ

El Hac Muhammed Emin Trabzoni

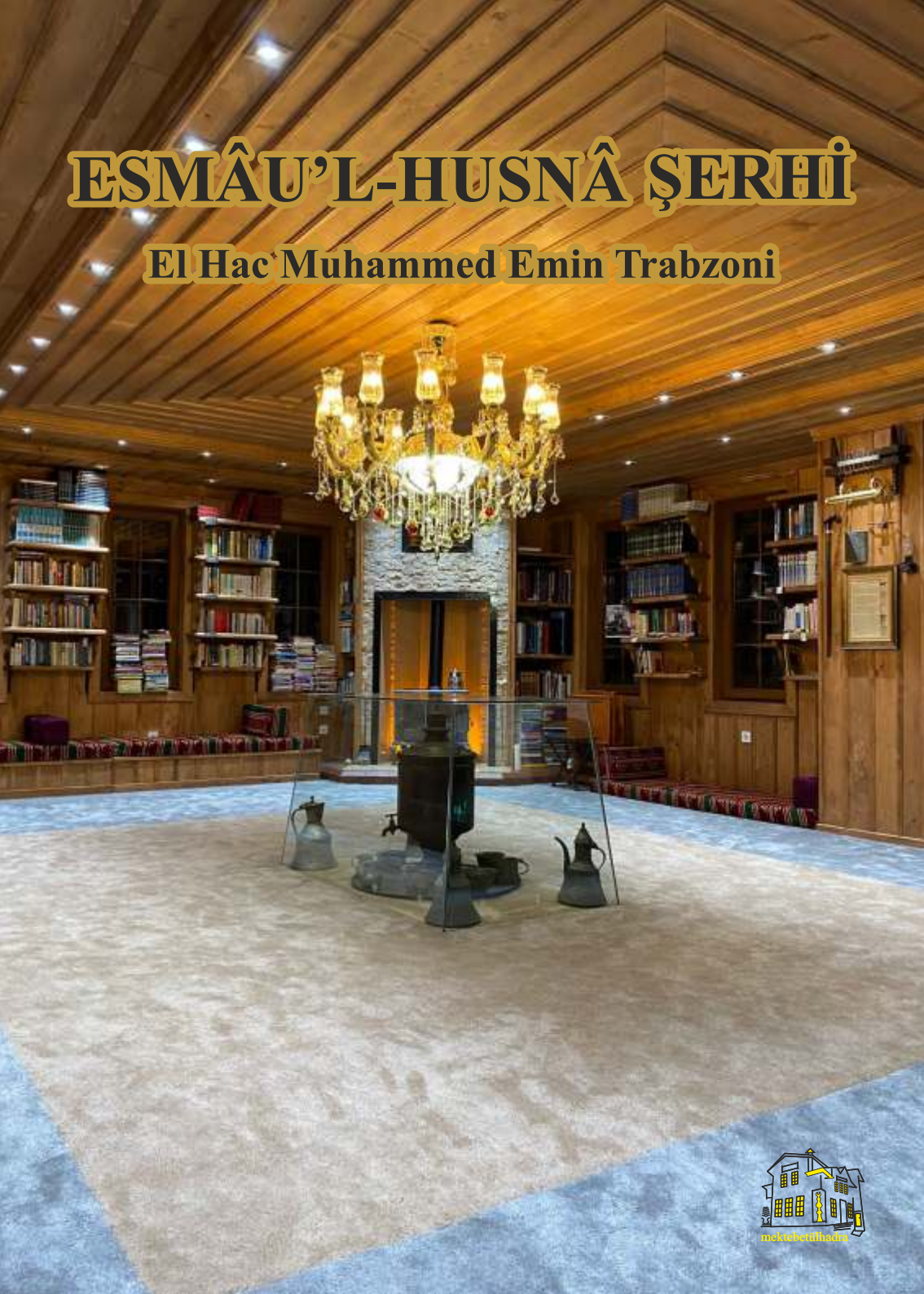

mektebetülhadra

TRABZONLU EL-HÂC MUHAMMED EMÎN ABDU'L-HAY EFENDİ'NİN ESMÂU'L-HUSNÂ ŞERHİ

mektebetülhadra

YAZAR:
El Hac Muhammed Emin Trabzoni
1920 M

NEŞRE HAZIRLAYAN:
Ahmet Feyzi Biryeşil
2021 M

ARAPÇADAN TERCÜME:
Ömer Necati

KAPAK RESİM:
Muhammed Efendi Dergâhı

BASKI:
Top-Kar Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.
Sahil Cad. Sebat İşhanı No: 49/B
AKÇAABAT / TRABZON
Telefon: (0462) 228 13 41
Faks: (0462) 228 47 38
info@topkarmatbaa.com
www.topkarmatbaa.com

Sertifika No: 46176

ISBN: 978-625-00-9416-7

BASIM YILI: 2022

1. GİRİŞ

Büyük âlim, mutasavvıf, mütefekkir Trabzonlu el-Hâc Muhammed Emîn Efendi, el yazmaları arasında bulunan Türkçe Esmâu'l-Husnâ Şerhinde, kendine has bir üslûb kullanmış, kırık cümlelerle, Allahu Teâlâ'nın güzel isimlerinin mânâsını ve özelliklerini, bu isimleri zikredenlerin ve bu isimlerin tecellîlerine mazhâr olanların kavuşacakları halleri kısa cümlelerle, sade ve öz olarak izah etmiş, her ismin îzâhının arkasından Rasûlullah Aleyhisselâm'ın ism-i şerîflerinden ikisini zikrederek, İmâm-ı Kastalânî, Ahmed b. Muhammed Şihâbüddîn eş-Şâfi'î (v. 923/1517), Mevâhib-i Ledünniyye bi'l-Minahı'l-Muhammediyye adlı eserinde verdiği esmâ-i Nebî Aleyhisselâm'ın bazılarını, kitabına almıştır. Çalışmamızda, el yazması metinde kullanılan kelimeler değiştirilmeden alınarak, Müellif Hazretleri'nin üslûbu korunmuş bazı kelimelerin Türkçe izahları ve cümlelerin anlam bütünlüğünü sağlamak amacı ile yapılan ekler, parantez içinde verilmiştir. Metinde, halâs (kurtuluş), mahfûz (korunmuş), vüsûl (ulaşmak), hâsıl (meydana gelen), âdâ (düşmân), def' (uzaklaştırmak, yok etmek), şifâyâb (şifâ bulmuş), murâd (istek), kavî (kuvvetli), kadr (derece), umûr (işler), kâffe (hepsi) gibi kelimeler sıkça kullanılmıştır. Metinde, bazı esmânın izâhından sonra, o esmâ ile ilgili Arapça beyitler bulunmaktadır. Çalışmamızda bu beyitlerin ve Esmâu'l-Husnâ Şerhi'ne ek olarak yazılan, ümmet-i Muhammed'e duâ içeren Arapça bir metnin Türkçe tercümesi verilmiştir.

الله

الله	الرحمن	الرحيم	الملك	القدوس	السلام	المؤمن
المهيمن	العزيز	الجبار	المتكبر	الخالق	البارئ	المصور
الغفار	القهار	الوهاب	الرزاق	الفتاح	العليم	القابض
الباسط	الخافض	الرافع	المعز	المذل	السميع	البصير
الحكم	العدل	اللطيف	الخبير	الحليم	العظيم	الغفور
الشكور	العلي	الكبير	الحفيظ	المقيت	الحسيب	الجليل
الكريم	الرقيب	المجيب	الواسع	الحكيم	الودود	المجيد
الباعث	الشهيد	الحق	الوكيل	القوي	المتين	الولي
الحميد	المحصي	المبدئ	المعيد	المحيي	المميت	الحي
القيوم	الواجد	الماجد	الواحد	الصمد	القادر	المقتدر
المقدم	المؤخر	الأول	الآخر	الظاهر	الباطن	الوالي
المتعالي	البر	التواب	المنتقم	العفو	الرؤف	مالك الملك
ذو الجلال والإكرام	المقسط	الجامع	الغني	المغني	المانع	الضار
النافع	النور	الهادي	البديع	الباقي	الوارث	الرشيد
الصبور						

ESMÂU'L HUSNÂ ŞERHİ

هُوَ اللّٰهُ

Huvellahu

Kalbi nûr(lanır), mâsivâyı terk eder. Berekettir, emrâza şifâdır. Heybet, azamet, rızâ-yı tam, her dâim âfiyet, sar'a (hastalığından) halâs. (Yâ Rabbî!) Allah ismin hürmeti için!

Seyyidinâ Nebiyyinâ Muhammed, Ahmed.

SAV

١. الرَّحْمَٰنُ

1.Er-Rahman

Murad(ı) hâsıl, kalbi vüs'at, ilm-i nâfî, şekâvetten emîn, kuvvet-i zâhir, kuvvet-i bâtın, sehâvet.

Rasülinâ Hamid, Mahmüd.

SAV

٢. الرَّحِيمُ

2.Er-Rahîm

Dünyevî ve uhrevî murad husûlü, def-i sirkat. Kasâ-vet ve gamı def eder. Her türlü belâdan, âfâttan mahfûz, duâsı müstecâb. Şifâ-i merîz, hüsn-i ahlâk, âdâdan mahfûz, rızk-ı kesîr, afiyet-i beden, her türlü nîmet.

Ehyed, Uhid
(Ümmmetini cehennem ateşinden koruyucu)

SAV

٣. اَلمَلِكُ

3. El-Melik

Kazalardan emîn, zâhir ve bâtını kavî (kuvvetli), zâlimden emîn, ricâsı kabûl, kadri âli, kâffe-i hâcâtı (bütün istekleri) kabûl.

Hâşir, Mâh

SAV

٤. القدوس

4. El-Kuddûs

Emrâz-ı bâtın (mânevî hastalıklar) def' olur. Hüsn-i ahlâk (güzel ahlâk), ahlâk-ı zemîmeden (kötü ahlâk) halâs, def'-i hayalat

Âkıb, Tâhâ.

SAV

٥. السَّلامُ

5. Es-Selâm

Cümle âfattan, belâlardan, haramlardan, kazalardan, emîn. Vesveseden halâs, selamet-i iman, kaffe-i umûrda (bütün işlerde) selâmet, havâtır-ı nefsaniyyeden (selâmet), ihsan, hayır ve bereket.

Yâsîn, Tâhir.

SAV

٦. المُؤْمِنُ

6. El-Mü’min

Kalbi nûr, şeytâna galib ve duâsı makbûl, emrâz-ı sâriyeden (bulaşıcı hastalıktan), vahîm (tehlike) den emîn, duâsı müstecâb, kizb (yalan) ve küfürden mahfûz, illet-i vesveseden hâlas, hâiflerden (korku verenlerden) emân.

Mutahhir, Tayyib.

SAV

٧. المُهَيْمِن

7. El-Müheymin

İmânı kavî, şeytan ve insanların şerlerinden, her türlü belâ ve âfâttan mahfûz (korunmuş), matlûba nâil (ulaşmış). Zâlimlerden halâs, merâtib-i saadet, sard-i mekâl (güzel söz söylemek).

Rasûl, Seyyid.

SAV

٨. العَزِيزُ

8. El-Azîz

Fitne-i kalbden mahfûz, âdâya (düşmana) gâlip, şer-r-i şeytandan emîn. İzzet-i din,izzet, vakar, heybet, azamet.

Rasûlü'r-Rahmet, Nebî.

SAV

٩. الجَبَّارُ

9. El-Cebbâr

Zâlimlerden, münâfıklardan koruyan. Râhat-ı kalb. Şerr-i âdâdan mahfûz.

Câmî, Kayyim.

SAV

١٠. المُتَكَبِّرُ

10. El-Mütekebbir

Murad(ın) husûlü, belalardan, âfatlardan, hâsidlerden (emîn). Kadri âli (derecesi yüce), izzet-i dâreyn (iki cihanda izzet)

Muktefâ, Mukfî.

SAV

١١. الخَالِقُ

11. El-Hâlik

Ayıpları mestûr (örtülü), hâceti (isteği) kazâdır (yerine gelir). Şifâ-i emrâz (hastalıklarına şifası), kalb-i vâsi' (kalbi geniş), tevesse-i rızk (rızık genişliği)

Rasûlü'l-Melâhım, Rasûlü'r-Rahmet.

SAV

١٢. البَارِئُ

12. El-Bâri

Mescûn (luk)tan (hapisten), gam ve kederden halâs, gâlib-i düşmân.

Kâmîl, Eklîl.

SAV

١٣. المُصَوِّرُ

13. El-Musavvir

Dertten halâstır, dua kabuldür. Her işi âsân (kolay).
Tahsîl-i ilm, tahsîl-i hıfz.

Müddessir, Müzzemmil.
SAV

١٤. الغَفَّارُ

14. El-Ğaffâr

Şerr-i zâlimlerden ve kazâlardan mahfûz, mağfiret, ayn-ı hâsidden (hased edenin gözünden) mahfûz, hâl-i sâdık, zünûb(u) mağfiret, itikâd-ı tâm.

Abdullah, Habîbullah.

SAV

١٥. القَهَّارُ

15 . El-Kahhâr

Kahr-ı âdâ, zâhir bâtın gâlib, nefsi islâhtır. Zâlimin zulmünden emin.

Safiyyellah, Neciyyellah.

SAV

١٦. الوَهَّابُ

16. El-Vehhâb

Rızkı bol, zarûretten halâs, duâsı makbûl, matlûba nâil, devâm-ı ibâdet, devâm-ı zikr, izzet-i dâreyn.

Kelîmullah, Hatemu'l-Enbiyâ.

SAV

١٧. الرَّزَّاقُ

17. Er-Rezzâk

Rızkı kesîr ve sehîl (kolay), malı vefîr (çok), gamlardan necâttır (kurtuluş). Rahat-ı kalb, tıyb-i lisân, tesvîr-i cinân, zarûretten halâs.

Hatemu'r-Rusûl, Muhyî.

SAV

١٨. الفتّاحُ

18. El-Fettâh

Hicâblar (perdeler) ref (kaldırılmış), hâceti kabûl, murad(ı) hâsıl, şifâyâb, ebvâb-ı hayr (hayır kapıları) feth (açmak), ref-i hicâb-ı zulmânî ve ref-i hicâbı nûranî, rızkı vâsi, envar-ı ilm ve ziya-i irfân, füyûz-ı hayât-ı ilmiyye.

Münebbih, Müzekkir.

SAV

١٩. العَلِيمُ

19. El-Alîm

Ulûm-i uhreviye ve dünyeviye, zehâdet (zâhidlik), âfattan belalardan mahfûz, düşmân haraptır.

Nâsır, Mensûr.

SAV

٢٠. القَابِضُ

20. El-Kâbid

Ricâsı kabûldür. Zâlim helâk (olur). Heybet, celâl, kudret-i zâhir.

Nebiyyu'r-Rahmet, Nebiyyü't-Tevbe

SAV

٢١. البَاسِطُ

21. El-Bâsıt

Hâiften emîn, şifâyâb, rızkı helâlden tevsi, elem, keder, gam ve kasâvetten emin.

El-Harîs, Ma'lûm.

SAV

٢٢. الحَافِظُ

22. El-Hâfız

Hâinlerin, zâlimlerin, cinlerin şerlerinden mahfûz, dua kabuldür. Âdâyı kahr, nûru'l-Envâr, keşfu'l-Esrâr.

Şehîr, Şâhid.

SAV

٢٣. الرَّافِعُ

23. Er-Râfi’

Rızkı bol, derece-i âlâ, hayr-ı âmâl, ref-i hicâb, def-i sehâb-ı gam (gam bulutlarını def)

Şehîd, Meşhûd.

SAV

٢٤. المُعِزُّ

24. El-Muizz

Saâdet-i ebedî, izzet-i kalb, kuvvet-i kalb, iftirâdan, zâlimlerden emin, âdâya gâlib, izzet-i din, izzet-i nûr.

Beşîr, Mübeşşir.

SAV

٢٥. المُذِلُّ

25. El-Mudill

Dua kabûl, kahr-ı âdâ, nefsin şerrinden, şeytandan emin.

Nezîr, Münzir.

SAV

٢٦. السَّمِيعُ

26. Es-Semî’

Dua makbûl, şifâyâb, zikr-i Hak, kalb-i pâk, düş-mandan emin, itikâd-ı tam.

Nûr, Sirâç.

SAV

٢٧. البَصِيرُ

27. El-Besîr

İman-ı kâmil, kalb-i kavî, zekî, emrâzdan halâs, esrâr-ı ulûm, sıdk-ı tam, zikr-i tam, ihlâs-ı tam, nûr-i kalb.

Misbâh, Hüdâ.

SAV

٢٨. اَلْحَكَمُ

28. El-Hakem

Hataları ref’, murad hâsıl, amel-i sâlih, rızk-ı vasi, tevfîk-ı hayr, ref-i belâ-yı gadab.

Mehdî, Münîr.

SAV

٢٩. العَدْلُ

29. El-Adl

Menhiyyattan islâh-ı nefs, ahlâk-ı hasene, zâhid, âdâyı kahr, istikâmet, adli ilham kalbimiz(de), nûr-i adâlet.

Dâî, Med'û.

SAV

٣٠. اللَّطِيفُ

30. El-Letîf

Nimet-i uzmâ, şifâ-yı tam, hâceti revâ, belâdan emin, âfat-ı semâviyyeden ve araziyyeden emîn, rızkı kesir ve vâsi, duâsı kabuldür. İhlâs-ı amel, her dertten halâs, sıdk-ı kalb, cemi müşkilâttan halâs.

Mucîb, Mucâb.

SAV

٣١. الخَبِيرُ

31. El-Habîr

Şerr-i zâlimden emin, zekâvet-i akl, zâlimlerin sırrına vâkıf, müşkilâttan halâs, fünûn-i esrar.

Velî, Hakk.

SAV

٣٢. الحَلِيمُ

32. El-Halîm

Zâhir bâtın âdâdadan emin, husn-i ahlak, gadab-ı hüdâdan mahfûz, mahmûde (övülmüş), hılm u sehâ (yumuşaklık ve cömertlik), es'ileden (suallerden) mahfûz.

Velî, Hak.

SAV

٣٣. العَظِيمُ

33. El-Azîm

İzzet, saâdet, korkudan emin, murad(ın) husûl(ü), mertebe-i âlî, izz-i dâim, kuvvet-i azîm, heybet, azamet.

Kavî, Emîn.

SAV

٣٤. الغَفُورُ

34. El-Ğafûr

Medyûn (borçlu) (olmaktan) halâs, her havften (korkudan), hiddet ü gadabdan, âdâdan mahfûz. Mağfiret, derecât-ı aliyye-i ilmiyye. Cinden perîden halâs.

Me'mûn, Kerîm.

SAV

٣٥. الشَّكُورُ

35. Eş-Şekûr

Şükr-i dâim, nimet-i dâim, murâd husûl (bulmuş)tur. Ef'âli (işleri) hayrattır (hayırdır). Kazalardan belâlardan mahfûz.

Mükerrem, Mekîn.

SAV

٣٦. العَلِيُّ

36. El-Alî

Mertebe-i âli, zâlimin zulmünden (halâs), âdâya galip, nusrat-i (zafer) dâim, murad(ı) hâsıl, muhabbet-i amel, riyâdan mahfûz, zikr-i devâm.

Metîn, Mubîn.

SAV

٣٧. الكَبِيرُ

37. El-Kebîr

Duâsı kabuldür. Ğaniyy-i kuvvet, cümle şerlerden (halâs), derece-i âlâ, İlâhî ilim ve irfanla beni yüceltmekle, İlâhî bizi câmî bir fetihle ve lâmî nûrla rızıklandır.

Müemmil, Vüsûl.

SAV

٣٨. الحَفِيظُ

38. El-Hafîz

Şifâyâbdır. Belâdan, kazalardan mahfûz. Sıhhat ve âfiyet. Kalbi pak ve nurlu olur. Şeytandan, ins u cin şerlerinden ve kâffe-i âfâttan (mahfûz).

Zû kuvvet, Zü hürmet.

SAV

٣٩. المُقِيتُ

39. El-Mukît

Âdâya gâlibdir, rızkı vâsidir. Bereket, hayr.

Zü Mekânet, Zü İzz.

SAV

٤٠. الحَسِيبُ

40. El-Hasîb

Sehâvet-i tâm, sehî, ğanî, âdâdan mahfûz, mezâyık-ı (darlıklar) müşkilâttan halâs, kadri âlî.

Zü Fadl, Mutâ'u

SAV

٤١. الجَلِيلُ

41. El-Celîl

Duâsı müstecâbdır, kadri âli, rızkı vâsi', fenâlıklardan mahfûz.
Takvâ, selâmet. Zâlimler şerrinden, âfâttan, belâdan mahfûz. Şifâ, izzet, heybet, Şerefu'd-Dâreyn.

Rahmet, Büşrâ.

SAV

٤٢. الكَرِيمُ

42. El-Kerîm

Gamları def’, hatâdan emîn, rızkı bol, duâsı kabûl.
Nîmet-i zâhir, nimet-i bâtın, sıhhat-i dâim ve şifâ.

Ğavs, Ğays.

SAV

٤٣. الرَّقِيبُ

43. Er-Rakîb

Murad hâsıl, âdâdan mahfûz. Fehm, idrâk.

Ğıyâs, Ni’metullah.

SAV

٤٤. المُجِيبُ

44. El-Mucîb

Duâsı müstecâb, refî-ı derecât, kuvvet-i kâmil, sâhir ve sihirden emîn.

Hediyyetullah, el-Urvetül Vüskâ.

SAV

٤٥. الوَاسِعُ

45. El-Vâsi’

Kalbi vâsi (geniş), rızkı bol, ömrü uzun. Gam gussa def’, bereket, müşkilâttan halâs.

İlâhî beni umûr konusunda vâsi kıl
İlâhî beni nûrun bâtınına vâkıf kıl

Sırâtullah, Sıratu’l- Müstekîm.

SAV

٤٦. الحَكِيمُ

46. El-Hakem

Hikmet medâr, ilm-i hikmete mazhar, kalbi nûr. Masivâyı terk.

Zikrullah, Seyfullah.

SAV

٤٧. الوَدُودُ

47. El-Vedûd

Duâsı kabûl. Muhabbet-i rasûl, muhabbet-i zikr u amel, vüs'at-i kalb, masivayı terktir.

Hızbullah, En-Necmu's-Sâkıb.

SAV

٤٨. المَجِيدُ

48. El-Mecîd

Murâdı hâsıl, derece-i âlâ, rızkı vâsi, fakîrlikten halâs.

Mustafâ, Müctebâ.

SAV

٤٩. البَاعِثُ

49. El-Bâis’

Şifâ, gafletten halâs, kuvvet-i bâtın, kuvvet-i zâhir.

Müntekâ, Ummî.

SAV

٥٠. الشَّهِيدُ

50. El-Şehîd

Rahat-ı kalb, hıfz, i’tâ, esrâr, heybet, vakar, savn-ı keşif.

Muhtâr, Ecîr.

SAV

٥١. الحَقُّ

51. El-Hakk

Taat ü ibâdet, kâffe-i emrâza şifâ, kâffe-i illetten (halâs), adli ilham

Cebbâr, Ebû'l-Kasım.

SAV

٥٢. الوَكِيلُ

52. El-Vekîl

Murâdı hâsıl, rızkı vâsi, maddi ve mânevî ğına, izzet ve rıf'at, kuvvet, kudret.

Ebû't-Tâhir, Ebû't-Tayyib.

SAV

٥٣. القَوِيُّ

53. El-Kavî

Nusret ale'l-Âdâ, kuvvet-i kalb, kâffe-i müşklilâttan halâs, kuvvet-i zâhir, kuvvet-i bâtın.

Ebu İbrâhim, Müşeffe'.

SAV

٥٤. المَتِينُ

54. El-Metîn

Düşmâna gâlib, şifâ-i cemi-i emrâz, kuvvet, kudret, her umûrda selâmet.

Şefî', Sâlih.

SAV

٥٥. الوَالِي

55. El-Vâlî

Takvâ, düşmândan halâs ve gâlib, velâyet-i ehıbbâ.

Muslih, Müheymin.

SAV

٥٦. الحَمِيدُ

56. El-Hamîd

Akl, kuvvet-i ef’âl ve âmâl-i meşkûr, şifâ. İşleri âsân, ahlâkı mahmûd, refîu’l-Âlâ.

Sâdık, Musaddık.

SAV

٥٧. المُحصِي

57. El-Muhsî

Kuvvet-i iman, zekâvet-i aklî.

Sıdk, Seyyidü'l-Mürselîn.

SAV

٥٨. المُبْدِي

58. El-Mubdî

Kâffe-i âmâlde muvaffaktır. İşi âsân.

İmamu'l-Müttekıyn, Kâidü'l-Ğurri'l-Muhaccelîn.

SAV

٥٩. المُعِيدُ

59. El-Mu’îd

İstikâmet, takvâ, tâat, şifâdır cinden perîden. Sâhib-i kuvvet, nusrat, kuvvet-i batın, kuvvet-i zâhir.

Halilurrahman, Berr.

SAV

٦٠. المُحْيِي

60. El-Muhyî

Sıhhat, hayât, şifâdır. Selâmet-i kalb, nûr-i îmân ve nûr-i irfân, nûr-i hidâyet.

Müberra, Vecih.

SAV

٦١. المُمِيتُ

61. El-Mümît

Zâlimlerden, fâsıklardan, fitnelerden mahfûz, kahr-ı âdâ. Ahlâk-ı mezmûme def olur. Duâ kabûldür.

Nesîh, Nâsih.

SAV

٦٢. الحَيُّ

62. El-Hay

Tûl-i ömür, âfiyet-i dâim, şifâdır. Kalbi nur-i tevhid, hayât-ı câvidan, murâd hâsıl, her müşkilâttan halâs.

Vekil, Mütevekkil.

SAV

٦٣. القَيُّومُ

63. El-Kayyûm

Her emri âsân, rifat-i menziledir, duâ kabûldür. Vüsat-i rızk, ğınâ-i kalb, mal-ı helal, ihsan, âdâya gâlib, saâdet-i ebedî.

Kefîl, Şefîk.

SAV

٦٤. الوَاجِدُ

64. El-Vâcid

Rahat-ı vücûd, hıfz-ı iman, sıhhat-i kalb, evlâd-ı salih, sihirlerden (mahfûz)

Mukimu’s-Sünne, Mukaddes.

SAV

٦٥. المَاجِدُ

65. El-Mâcid

Mâl-ı helâl, mülk-i vâsi, zikri hak, mahlûk şerrinden emin,

Ruhu'l-Kuds, Ruhu'-l- Hak.

SAV

٦٦. الوَاحِدُ

66. El-Vâhid

İzzet-i dinî, azamet-i iman, kahr-ı âdâ, mâsivadan fâriğ ile kalb-i vâhid, vakar ve heybet.

Ruhu'l-Kıst, Kâf.

SAV

٦٧. الأَحَدُ

67. El-Ehad

Kesret-i vahdet.

Müktefi, Bâliğ.

SAV

٦٨. الصَّمَدُ

68. Es-Samed

Nur-i kalb, gam ve kasâvetten, elem ve kederden mahfûz, itikâd-ı tam, ihlâs-ı tam, rızk-ı vasi', nusrat.

Mübelliğ, Şafi'.

SAV

٦٩. القَادِرُ

69. El-Kâdir

Kudret-i amel, âdâya mağlubiyet (veren), nusret-i dînî, sıhhat-i dâim, def-i belâ ve şerr-i âdâ (dan mahfûz).

Vâsıl, Mevsûl.

SAV

٧٠. المُقتَدِرُ

70. El-Muktedîr

Ef’âl-i âsân, düşmanı kahr, şerr-i zâlimden halâs, şifâ-i emrâz, kuvvet-i zâhir, kuvvet-i bâtın.

Sâbik, Sâik.

SAV

٧١. المُقَدِّمُ

71. El-Mukaddim

Duâsı kabûl, derece-i âlâ, saâdeti ebediye.

Hâdî, Mehdî.

SAV

٧٢. المُؤْمِنُ

72.El-Mümin

Şeref-i îman ve itikâd-ı tam, nifaktan, kizbden, büh-tandan, zâlimin zulmünden emin.

Mukaddem, Azîz.

SAV

٧٣. الأَوَّلُ

73. El-Evvel

Murâd hâsıldır, duâ müstecâbdır. İstikâmet.

Fadıl, Mufaddal.

SAV

٧٤. الآخِرُ

74. El-Âhir

Âdâlar helâktır. Tûl-i ömür, nusrat-i din, kuvvet-i kalb, makam-ı âli, ilm u kemâl.

Fâtih, Miftâh.

SAV

٧٥. الظَّاهِرُ

75. Ez-Zâhir

Kuvvet-i rûhâni, âdâsına gâlib, kuvvet-i cismâni, def-i gazab, müşkilâtı âsân.

Mutî'u, Kademu Sıdk.

SAV

٧٦. البَاطِنُ

76. El-Bâtın

Kalb-i vâsi, nûr-i iman, nefs-i mutmainne, sehâb-ı gâmı def, zuhur-i âfitâb-ı mânevi (Manevî güneşin zuhûru).

Alemu'-Îmân, Alemu'l-Yakîn.

SAV.

٧٧. الوَالِي

77. El-Vâlî

Nefsi islâh, ilm, amel, derece-i âlâ, eshâb-ı velâyet.

Delilu'l -Hayrât, Musahhıhu'l-Hasenât.

SAV

٧٨. المُتَعَالِ

78. El-Müteâlî

Mertebe-i âlî, murâd husûl, âdâya gâlib, her müşkilâtı âsân.

Mukıylu'l-Aserât, Es-Sâfihu ani'z-Zellât.

SAV

٧٩. البَرُّ

79. El-Berr

Ğına'l-kalb, nimet-i helâl, feyz-i dâim, ahlâk-ı mahmûd. Âfâttan, belâdan, meâsiden halâs, afv, mağfiret.

Sahibu'ş-Şefâat, Sahibu'l-Makâm.

SAV

٨٠. التَّوَّابُ

80. Et-Tevvâb

Duâsı kabûl, hâceti revâdır, rızkı helal-i dâim, belâ-yı meâsîden halâs, nûr-i kalb.

Sahibu'l-Kadem, Mahsûsun Bi'l-İzz.

SAV

٨١. المُنتَقِمُ

81. El-Müntekîm

Zâlimin zulmünden, şerr-i âdâdan, her fenâlıktan intikâm. İllet-i mesrûdan (halâs)

Mahsûs bi'l-Mecd, Mahsûs Bi'ş-Şeref.

SAV

٨٢. العَفُوّ

82. El-Afüv

Mekârim-i ahlâk, mağfiret, duâsı kabûl, âdâdan mahfûz, şerr-i zâlimden mahfûz.

Sahibu'l-Vesîle, Sahibu's-Seyf.

SAV

٨٣. الرَّؤُوفُ

83. Er-Raûf

Kalb-i rikkat, hayat ve saâdet, rûh-i letâfet, kalb-i ra'fet, zâlimin zulmünden, fenâlıktan (halâs), mu-habbet-i amel.

Sahibu'l-Fazîlet, Sahibu'l-Îzâr.

SAV

٨٤. مَالِكُ الْمُلْكِ

84. Mâlikü'l-Mülk

Kadr-i âlî, rutbe-i âlî, rızk-ı vâsi', sehâvet, eshâb-ı velâyet.

Sâhibu'l-Huccet, Sahibu's-Sultân.

SAV

٨٥. ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَام

85. Zü'l-Celâli ve'l-İkrâm

Her işi âsân, her belâdan, şerr-i âdâdan, emrâz ve vahîmden, buğz u adâvetten mahfûz, bereket-i ömr, rızk-ı helâl.

Sahbu'r-Ridâ, Sâhibu'd-Dereceti'r-Refîati.

SAV

٨٦. المُقْسِطُ

86. El-Muksıt

Gadâbı ve hiddeti def, hâsidden, korkulardan emin, medyûn (luktan) halâs, esîr-i nefs (olmaktan) halâs.

Sahibu’t-Tâç, Sahibu’l-Miğfer.

SAV

٨٧. الجَامِعُ

87. El-Câmî’

Mal-ı helâl, livâ-i hamd, cemi hasse âlâ,

Sahibu’l-Livâ, Sahibu’l-Mîrâç.

SAV

٨٨. الغَنِيُّ

88. El-Ğanî

Merâtib, kadr-i âlî, ğanî-i kalb, rızk-ı vasi', bereket-i halîl, meâsiden mahfûz,
Medyûn (olmak)tan halâs.

Sahibu'l- Kâdîb, Sahibu'l-Burâk.

SAV

٨٩. المُغْنِي

89. El-Muğnî

Kalbi nûr, meîşeti vâsi', kanaât-ı gönül, husûl-i murâd, ğınâ-yı tam.

Sâhibu'l- Hâtem, Sâhibu'l-Alâmet.

SAV

٩٠. المَانِعُ

90.El-Mâni’

Şerr-i âdâdan, belâdan, kazadan, âfâttan mahfûz.

Sâhibu’l-Burhân, Sahibu’l-Beyân.

SAV

٩١. الضَّارُّ

91.Ed-Dâr

Âdâyı, emrâz, iskâm, illet-i sâriyeden kahr eden. Onlara, âfat, belâ, kazâ veren. Âdayı cemi evcâ'dan kahreden.

Fasîhu'l-Lisân, Mutahheru'l-Cinân.

SAV

٩٢. النَّافِعُ

92. En-Nâfi’

Şifâ-i sekam, her beliyyeden muâfât, sıhhat ve âfiyet, zarûretten halâs, itikâd-ı tam ve sıdk, zikr-i devâm, rûhî kuvvet, sıhhat-i dâim, vakar ve heybet, ihsân ve inâm, rızkı vasi, men-i belâ, def-i âfât.

Raûf, Rahîm.

SAV

٩٣. النُّورُ

93. En-Nûr

Nûr-i imân ve zıyâ-i hikmet, sıhhat-i dâim, nûr-i hidâyet, sırât-ı müstekîm, heybet, vakar, hüsn-i kelam, muhabbet-i îman.

Sırrı ve cehri, bâtın ve zâhiri, kalbi ve lisânı, rûhu ve nefsi umur-i hayriyyeye hidâyet eyle
Beni yüce nûrunla ve parlak ziyan ile nurlandır (yâ Rabbî).

Üzünü'l-Hayr, Sahîhu'l-İslâm.

SAV

٩٤. الهَادِي

94. El-Hâdî

Mazhar-ı hidâyet, dâima muvaffak bi'l-Hayr, ahvâl-i zâhir, ahvâl-i bâtın, kaffe-i âmâli sâlihaya muvaffak, meâsiden mahfûz, tarîk-ı savab, şifâ-i emraz.

Seyyidü'l-Kevneyn, Aynu'n-Ne'îm.

SAV

٩٥. البَدِيعُ

95. El-Bedî’

Ziyâ’dan (yok olmaktan, zâyi olmaktan) mahfûz, duâ kabûldür. Derece-i ala.

Aynu’l -İzz, Sa’dullah..

SAV

٩٦. البَاقِي

96. El-Bâkî

Tûl-i ömr, sıhhat ve âfiyet-i dareyn. Âfâtlardan belâlardan sâlim kılar. İhlâs-ı tam, zikr-i devâm, hayat-ı ebedî, bereket, metânet, ihsân, emrâz-ı rûhânîden mahfûz, emrâz-ı cismânîden şifâdır.

Sa'du'l- Halk, Hatîbu'l-Ümem.

SAV

٩٧. الوَارِثُ

97. El-Vâris

Kemâl-i ilm ve kâffe-i mekârim-i ahlâk, heybet, vakar, ihsan, itikâd-ı tam, ihlâs-ı kalb, zikr-i müdâm, rızk-ı kesîr, aynu'l-Hayat.

Beni ilmine ve hilmine vâris kıl
Enbiyânın ve evliyanın ilimlerine varis kıl

Alemu'l-Hüdâ, Kâşifu'l-Kürab.

SAV

٩٨. الرَّشِيدُ

98. Er-Reşîd

Âkıbet-i mahmûd, zahir bâtın hâlimizi islâh, sırât-ı müstekıyme hidâyet, haramdan mahfûz, duâ kabul, mertebe-i âlâ, saâdet-i ebediyye, mazarrât-ı dâreyn-den emîn, sebîlü'n-Necât, hayâtün tayyibetün.

Râfiu'r-Ruteb, Izzü'l-Arab.

SAV

٩٩. الصَّبُورُ

99. Es-Sabûr

İman-ı kâmil, nimet-i sabr-ı tam, itikâd-ı dâim, hüsn-i hâtim, nameşrû' kelamdan (mahfûz) dünyevî ve uhrevî murâd hâsıl, vasiu'l-Kalb, saâdet-i ebediy-ye, ift (yalan iftira) hiddet ve gazabdan emîn. Belâ-yı fakrdan mahfûz.

Sâhibu'l-Fereç, Sahibu'd-Derece.

SAV

EVRÂD-I ŞERÎF

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allahu Sübhânehu ve Teâlâ'ya mahsûstur. Salât ve selâm, Rasûlümüz Muhasammed'in, âlinin ve ashâbının cemîsinin üzerine olsun.

Yâ Rabbî! Okuduğumuzun sevâbını ve tilâvet ettiğimizin nûrunu, Efendimiz, Nebîmiz Muhammed Sallellahu Aleyhi ve Sellem'in, nebîlerden ve mürsellerden olan bütün kardeşlerinin (Allahu Teâlâ'nın salevât ve selâmı onların hepsi üzerine olsun) ve o'nun bütün âl ve ashâbının, onların da bütün âl ve ashâbının (Allah Teâlâ'nın rıdvânı onların üzerine olsun) rûh-i şerîflerine ve bütün mü'min ve mü'minelerin hepsinin rûhlarına vâsıle hediye olarak ulaştır.

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ı mağfiret eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ı setr eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ı mağfiret eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın ihtiyaçlarını ihsân eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'a yardım eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'a ferâhlık lutfeyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın işlerini âsân eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'a fütûhat ihsân eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'a kerem eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'a müsâmaha buyur!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ı güçlendir!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ı mükâfatlandır!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ı mes'ûd eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ı irşâd eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'a merhamet eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ı yücelt!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ı mükerrem kıl!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'a azm ihsân eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ı hidâyete eriştir!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ı muvaffak eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ı rızıklandır!

Allahım! Ümmet-i Muhammed

Aleyhisselâm'ın seyyiâtını mağfiret eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın hasenâtını kat kat artır!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın günâhlarını bağışla!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın ayıplarını setr eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın sıkıntılarını gider!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın kalblerini nurlandır!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın göğüslerine ferâhlık ludf eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın işlerini kolaylaştır!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın kabirlerini geniş kıl!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın düşmânlarını helâk eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'a son nefeslerinde îmân ihsân eyle!

Allahım! Beni, Efendimiz Muhammed Sallellahu Aleyhi ve Sellem'in Livâsı altında, ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm ile îmân üzere haşr eyle ki, sen bize gazâb etmeksizin bizden râzı olarak, senin ligâna mazhâr olalım yâ Rabbe'l-Âlemîn.

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın üzüntülerini gider!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın işlerini kolaylaştır!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın îmânlarını selîm kıl!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın hastalarına şifâ ihsân et!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın murâdlarını hâsıl eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın borçlarını ödemelerini ihsân et!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ı muhâfaza eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın kalblerine ferahlık ihsân eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın derecelerini yücelt!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın kabirlerini nûrlandır!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın duâlarını kabul buyur!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'a merhamet eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın kızlarının hayâsını çoğalt!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın evlâdını çok eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın hallerini islâh eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın nefislerini islâh eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'a şifâ lutf eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ı mübârek kıl!
Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın sıkıntılarını gider!

Allahım! Muhammed Aleyhi's-Salâtü ve's-Selâm'ın hürmetine, bütün ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın seyyiâtından geç!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın askerlerine nusrat ihsân eyle!

Allahım! Ümmet-i Muhammed Aleyhisselâm'ın yüzlerini ak eyle!

Yâ Allah, yâ Rahmân! Müslümânlara merhamet eyle!

Yâ Allah, yâ Rahmân! Müslümânları muvaffak eyle!

Yâ Allah, yâ Rahmân! Müslümânlara yardım eyle!

Allahım! Müslümânlar'ın kalblerini islâh eyle!

Allahım! Müslümânlar'ın ayıplarını gider!

Allahım! Müslümânlar'ın hallerini islâh eyle!

Allahım! Müslümânlar'ın ihtiyâçlarının fiyatlarını düşür!

Allahım! Müslümânlar'ın vatanlarını emîn kıl!

Allahım! Müslümânlar'ın borçlarını ödemelerini ihsân buyur!

Allahım! Müslümânlar'ın hastalıklarına âfiyet ihsân eyle!

Allahım! Müslümânlar'ın askerlerine nusrat ihsân eyle!

Allahım! Müslümânlar'ın gâiblerine selâmet ihsân eyle!

Allahım! Müslümânlar'ın esirlerine kurtuluş ihsân eyle!

Allahım! Müslümânlar'ın sadrlarına şifâ ihsân eyle!

Allahım! Müslümânlar'ın kalblerindeki öfkeyi ve hırsı gider!

Allahım! Müslümânlar arasında ülfet ihsân eyle!

Allahım! Müslümânlar'ın kalblerinde îmânı yerleştir!

Allahım! Müslümânlar'ın kalblerinde hikmeti yerleştir!

Allahım! Müslümânlar'ın kalblerinde ilmi yerleştir!

Ey Ğanî! Sen Ğanî'sin, ben ise fakîrim, fakîrin senden başka kimi var?

Ey Azîz! Sen Azîz'sin, ben ise zelîlim, zelîlin senden başka kimi var?

Ey Kavî! Sen Kavî'sin, ben ise zayıfım, zayıfın senden başka kimi var?

Ey Kâdir! Sen Kâdir'sin, ben ise âcizim, âcizin senden başka kimi var?

Ey Ğanî! Sen Ğanî'sin, ben ise fakîrim, fakîrin senden başka kimi var?

İlâhî! Sen Rabbimsin ve ben kulum, sen Hâlik'sin ve ben mahlûkum, sen Râzik'sin ve ben merzûkum, sen Mâlik'sin ve ben memlûkum, sen Azîz'sin ve ben zelîlim, sen Ğanî'sin ve ben fakîrim, sen Hay'sın ve ben meyyitim, sen Bâkî'sin ve ben fânîyim, sen Kerîm'sin ve ben leîmim, sen Muhsîn'sin ve ben musîim, sen Ğafûr'sun ve ben müznibim, sen Azîm'sin ve ben hakîrim, sen Kavî'sin ve ben zayıfım, sen Mûtî'sin ve ben sâilim, sen Emîn'sin ve ben hâifim, sen Cevâd'sin ve ben miskînim, sen Mucîb'sin ve ben dâîyim.

Günâhlarımı mağfiret eyle ve onlardan geç, rahmetinle yâ erhame'r-Râhımîn!

İlâhî, el-emân, el-emân! Şol günde ki, arştan bir münâdî, âsiler nerede, müznibler nerede, hâinler nerede, hüsrâna uğrayanlar nerede, zâlimler nerede, fâsıklar nerede, müfsidler nerede diye nidâ eder.

İlâhî, Ğaffâr isminin eserlerinin zuhûru ile günâhlarımı temizle, eşkıyâ dîvânından beni sil, indinde bulunan ehyâr dîvânına yaz!

İlâhî, hepimiz kabûlümüz konusunda mütevessil olarak, günahlarımızın affı konusunda şefâat umarak sana geldik, bizi kapından çevirme!

İlâhî, bütün kötülüklerden bizi sâlim kıl, bütün zorluklarda bize kâfî ol, sırlarımızı şekvâdan, lisanlarımızı, dâvâdan temizle!

Amin

KAYNAKLAR

El-Hâc Muhammed Emîn Trabzonî, (t.y.), Esmâu'l-Hüsnâ Şerhi El Yazması Metin, Sanka Medresesi, El-Hâc Muhammed Emîn Trabzonî Özel Kütüphânesi

El-Hâc Muhammed Emîn Trabzonî, (t.y.) Duâ Mecmûası El Yazması Metin, Sanka Medresesi, El-Hâc Muhammed Emîn Trabzonî Özel Kütüphânesi.

El-Hâc Muhammed Emîn Trabzonî, (1373), Avâmil-i Atîk Tercümesi El Yazması Metin, Sanka Medresesi, El-Hâc Muhammed Emîn Trabzonî Özel Kütüphânesi.

El-Hâc Muhammed Emîn Trabzonî, (t.y.) Avâmil-i Atîk Hâşiyesi El Yazması Metin, Sanka Medresesi, El-Hâc Muhammed Emîn Trabzonî Özel Kütüphânesi.

El-Hâc Muhammed Emîn Trabzonî, (1373) Binâ Kitâbı Tercümesi El Yazması Metin, Sanka Medresesi, El-Hâc Muhammed Emîn Trabzonî Özel Kütüphânesi.

İmâm Kastalânî, Ahmed b. Muhammed Şihâbüddîn eş-Şâfi'î (h.1425, m.2004), Mevâhib-i Ledünniyye bi'l-Minehı'l-Muhammediyye, Beyrût: el-Mektebetü'l-İslâmî

ESMÂU'L-HUSNÂ ŞERHİ

El Hac Muhammed Emin Trabzoni

Büyük âlim, mutasavvıf, mütefekkir Trabzonlu el-Hâc Muhammed Emîn Efendi, el yazmaları arasında bulunan Türkçe Esmâu'l-Husnâ Şerhinde, kendine has bir üslûb kullanmış, kırık cümlelerle, Allahu Teâlâ'nın güzel isimlerinin mânâsını ve özelliklerini, bu isimleri zikredenlerin ve bu isimlerin tecellîlerine mazhâr olanların kavuşacakları halleri kısa cümlelerle, sade ve öz olarak izah etmiş, her ismin îzâhının arkasından Rasûlullah Aleyhisselâm'ın ism-i şerîflerinden ikisini zikrederek, İmâm-ı Kastalânî, Ahmed b. Muhammed Şihâbüddîn eş-Şâfi'î (v. 923/1517), Mevâhib-i Ledünniyye bi'l-Minahı'l-Muhammediyye adlı eserinde verdiği esmâ-i Nebî Aleyhisselâm'ın bazılarını, kitabına almıştır. Çalışmamızda, el yazması metinde kullanılan kelimeler değiştirilmeden alınarak, Müellif Hazretleri'nin üslûbu korunmuş bazı kelimelerin Türkçe izahları ve cümlelerin anlam bütünlüğünü sağlamak amacı ile yapılan ekler, parantez içinde verilmiştir. Metinde, halâs (kurtuluş), mahfûz (korunmuş), vüsûl (ulaşmak), hâsıl (meydana gelen), âdâ (düşmân), def' (uzaklaştırmak, yok etmek), şifâyâb (şifâ bulmuş), murâd (istek), kavî (kuvvetli), kadr (derece), umûr (işler), kâffe (hepsi) gibi kelimeler sıkça kullanılmıştır. Metinde, bazı esmânın izâhından sonra, o esmâ ile ilgili Arapça beyitler bulunmaktadır. Çalışmamızda bu beyitlerin ve Esmâu'l-Husnâ Şerhi'ne ek olarak yazılan, ümmet-i Muhammed'e duâ içeren Arapça bir metnin Türkçe tercümesi verilmiştir.

ISBN: 978-625-00-9416-7

mektebetülhadra